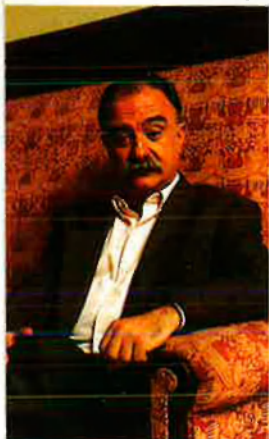

PERE BOTA

"Som un parlament d'afeccionats"

Ramon Orfila (Mercadal, 1949) ha estat des de les primeres eleccions (1983) diputat del Parlament balear pel Partit Socialista de Menorca (PSM), integrat dins el Grup Nacionalista. Després de quasi quinze anys acaba d'anunciar la seva dimissió.

Per què se'n va?

—Perquè tot cansa i per lleialtat al partit.

Els partits que tenim poca representació sabem que és molt important donar a conèixer la tasca institucional que feim. Per altra banda, jo ja havia pactat amb el partit que el 1999 no em presentaria. Per tant, la combinació d'aquestes circumstàncies aconsellava fer el relleu perquè el meu substitut pugui rodar-se en les tasques parlamentàries i es pugui donar a conèixer, perquè serà el cap de llista. Així de clar ho hem explicat.

—Quan se li passa pel cap deixar-ho?

—Abans de presentar-me a les darreres eleccions ja vaig dir que no acabaria la legislatura. Jo vaig ésser dins el PSM el màxim impulsor de l'Entesa. Aquella experiència va morir... em vaig trobar que les sigles del PSM no eren conegudes i jo, que era la persona més coneguda, no em podia negar a presentar-me.

—Des del 1983 vostè és diputat, un dels pocs que queden dels fundadors.

—Sí és veritat, poquets, ja en quedam pocs.

—Després de ser protagonista d'aquests quinze anys en el Parlament, quina valoració fa de l'autonomia?

—Som una autonomia de tercera regional i, conjugant perfectament amb aquesta categoria, som un parlament d'afeccionats. No per les persones que som aquí, sinó perquè és un parlament que funciona en dos períodes de dos mesos, és a dir, quatre mesos l'any, molt poc de temps. Si només es tractàs d'elaborar lleis podria tenir sentit, però una tasca seriosa de control de l'executiu no es fa només en quatre mesos. Com a exemple li puc dir que a ve-

gades presentam iniciatives que es veuen al cap de vuit mesos! L'oportunitat i la immediatesa són imprescindibles en política, i això es perd. Esperem que això canviï amb la reforma de l'Estatut que ara s'estudia en ponència.

—Vostè que ha viscut en política activa des dels anys de la clandestinitat i la transició, quan era militant del PTE, com creu que es pot definir el procés de desenvolupament autòmic?

—Essencialment es defineix a partir de l'acceptació generalitzada d'aquell cafè per a tots que permeté la construcció d'un estat basat en comunitats autònomes, però amb nivells d'autogovern baixos. La prova és que l'administració central utilitza totes les argücies possibles no sols per frenar el desenvolupament autòmic —excepte a Catalunya i al País Basc— sinó també per anar recuperant capacitat d'incidir al nostre país mitjançant moltes vies: conferències sectorials, política europea... En aquest sentit, el procés ha estat decepcionant i ha malmès les expectatives que es van crear aquells anys.

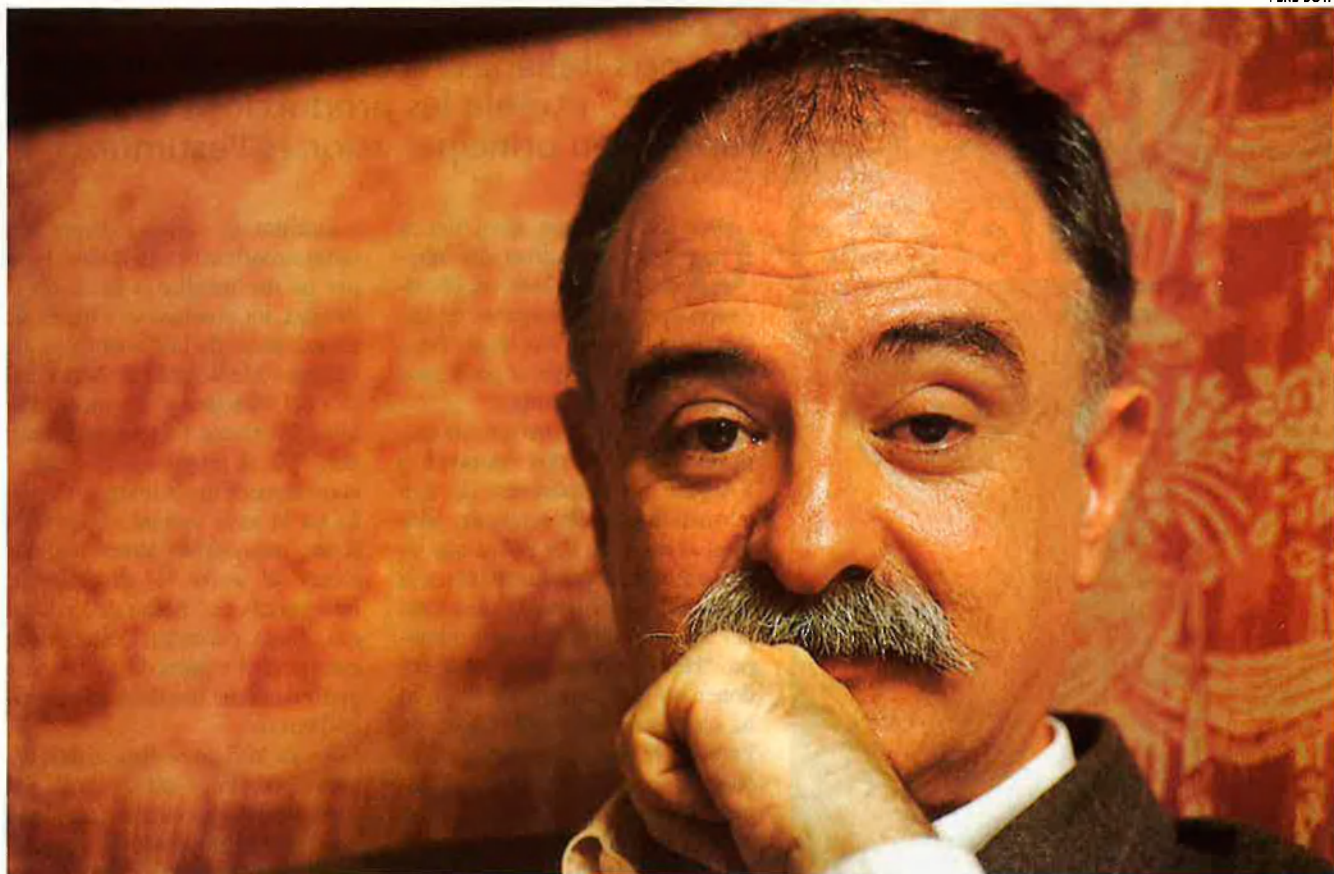
—Menorca ha donat una experiència com l'Entesa de l'Esquerra, a la fundació de la qual vostè hi tengué molt a veure. Per què no s'ha pogut consolidar?

—Jo seguec pensant que en el moment en què es va fer era necessari. El que passà és que després la cohabitació i la convivència es va veure difícil fins que va arribar a ser impossible i tothom va entendre que s'havia de trencar. En els darrers temps de l'Entesa cada partit feia la seva política pel seu costat.

—És repetible l'experiència?

—Després de l'Entesa crec que les experiències

"A Menorca, després de l'Entesa de l'Esquerra de Menorca, les experiències unitàries no funcionen. El Partit Socialista de Menorca ha d'anar fent camí i ara veim que cada cop tenim més incidència."

unitàries no funcionen. Crec que el PSM ha d'anar fent camí i de fet ara veim que cada cop tenim més incidència. Si de cas, l'acord s'ha de donar després d'unes eleccions. I en aquest sentit jo estic convençut que l'esquerra, després de les eleccions de 1999, tornarà a governar el Consell de Menorca i, així, es retornarà a la normalitat que es va trencar per culpa d'un trànsfuga del PSOE, Jaume Peralta, que votà una moció de censura per treure la majoria d'esquerres que hi havia.

—*I l'experiència eivissenca d'una mena d'olivera progressista?*

—A Menorca és pràcticament impossible, i no sé si seria bo. Li ho diré amb dades: l'Entesa, en el moment de màxim esplendor, va treure 4.600 vots; a les darreres autonòmiques el PSM en va tenir poc més de 4.000 i Esquerra Unida, 2.950. És a dir, per separat treiem molt més. I és que cada vegada més gent vol votar opcions que siguin clares i no disperses.

—*El nacionalisme d'esquerres del PS de Menorca és molt més d'esquerres que no nacionalista, com se sol dir?*

—(Riu) Això diuen. Supòs que el fet que ens sumàssim a l'experiència de l'Entesa i que haguem governat el Consell amb el PSOE són elements que contribueixen a donar aquesta imatge

—*I el fet de rebutjar el pacte amb CDC de les eleccions europees establert pels seus companys de Mallorca?*

—També, també hi contribuí... però això al marge, no està en dubte que som profundament nacionalistes. La prova és que amb els germans de Mallorca mai no hem tengut, en el grup parlamentari, cap divergència. Crec que som l'únic grup que mai no hem mostrat cap dissidència.

—*Vostè és considerat el diputat més irònic de la cambra?*

—(Riu) Home, a vegades topar-te amb la mateixa majoria durant quinze anys arriba a frustrar-te una mica... i bé, jo som d'aquest tarannà i, també, a vegades és necessari cridar l'atenció fent ironies sobre qüestions molt serioses com la política agrària —parlant de vaques per exemple, la qual cosa m'ha valgut ser conegut com el diputat de les vaques— o introduint alguna intervenció parlant en àrab... Una ironia sovint és més incisiva que no altra cosa i serveix per cridar l'atenció en un Parlament on moltes vegades l'atenció de diputats i premsa és dispersa o nul·la.

—*Què hi deixa personalment en el Parlament, després de quinze anys?*

—Molts amics, molts. Interiorment he estat fent la llista de la gent de la qual em voldria acomiadar i m'he quedat espantat: parlamentaris de tots els grups, periodistes, personal de la casa, consellers del Govern... no he estat mai unidimensional i sempre he volgut cultivar aquestes relacions.

Ramon Orfila, diputat del PSM-Menorca. Després de quinze anys en el Parlament i en Consell de Menorca, dimiteix els càrrecs públics: "he fet la llista de la gent de la qual m'he d'acomiarar i m'he quedat espantat: parlamentaris de tots el grups, periodistes, personal de la casa, membres del Govern... Hi deix amics, i això és la qüestió més important..."

Miquel Payeras